ฉันคือใคร

อูรักลาโวยจ

เอกสารส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมชาวเลจังหวัดกระบี่
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกระบี่
กระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ

สารบัญ

ฉันคือใคร

รู้จักลันตา (ปูเลา ส่าตั๊ก)

ลันตามีสภาพภูมิประเทศเป็นหมู่เกาะน้อยใหญ่ ประมาณ ๕๓ เกาะ มีเกาะสำคัญเป็นที่ตั้งตำบล ๓ เกาะ คือ เกาะกลาง เกาะลันตาน้อย เกาะลันตาใหญ่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๘๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๓๓๙.๘๔๓ ตารางกิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศเป็นเนินเขาและป่าชายเลนอยู่ตามบริเวณชายฝั่ง ไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีลำคลองเล็กๆ มีน้ำไหลเฉพาะฤดูฝน ซึ่งมีลมมรสุมพัดผ่านตลอดทั้งปี

ทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วยป่าไม้เบญจพรรณ และป่าชายเลน เนื่องจากมีสภาพเป็นหมู่เกาะและอ่าวเว้าๆ แหว่ง จึงเป็นแหล่งเพาะพันธุ์กุ้ง หอย ปู ปลา อันสมบูรณ์

อาณาเขตของหมู่เกาะลันตา

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอเมืองและอำเภอคลองท่อม
ทิศใต้	ทะเลอันตามันและมหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอคลองท่อม, และอำเภอกันตัง, อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
ทิศตะวันตก	ทะเลอันตามันและมหาสมุทรอินเดีย

การปกครอง

อำเภอเกาะลันตาแบ่งการปกครองออกเป็น ๕ ตำบล คือ ตำบลเกาะลันตาใหญ่ ประกอบด้วยบ้านหัวแหลม บ้านศรีรายา บ้านเจ๊ะหลี บ้านเกาะปอ บ้านคลองหิน บ้านคลองนิน บ้านสังกาอู้ บ้านคลองโตบ ตำบลศาลาด่าน ประกอบด้วย บ้านศาลาด่าน บ้านพระแอะ บ้านโล๊ะบาหรา บ้านทุ่งหยีเพ็ง บ้านโล๊ะดุหยง ตำบลเกาะลันตาน้อย ประกอบด้วยบ้านสอด บ้านคลองหมาก บ้านทุ่ง บ้านโล๊ะใหญ่ บ้านคลองโตนด บ้านทอนลิบง ตำบลเกาะกลาง ประกอบด้วยบ้านร่าปู บ้านราหมาด บ้านปากคลอง บ้านคลองย่าหนัด บ้านลิกี บ้านนาทุ่งกลาง บ้านอ่าวทองหลาง บ้านหัวหิน บ้านท่าคลอง ตำบลคลองยาง ประกอบด้วย บ้านเขาฝาก บ้านคลองยาง บ้านโคกยูง บ้านไท บ้านหลังโสด

การคมนาคม เดินทางไปเกาะลันตาได้โดยทางเรือ อาจใช้เรือรับจ้างทั่วไปหรือเรือท่องเที่ยวจากตัวเมืองกระบี่ และโดยสารรถประจำทางและรถตู้โดยสารจากตัวเมืองกระบี่ได้เช่นกัน

วัฒนธรรมประเพณี ลันตามีวัฒนธรรมหลากหลายทั้งกลุ่มไทยพุทธ ไทยมุสลิม คนเชื้อสายจีนและกลุ่มชาวเล มีประเพณีเกี่ยวเนื่องไปกับความเชื่อและศาสนา เช่น พิธีลอยเรือ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษของชาวเล ตรุษจีน ถือศีลกินเจของชาวจีน งานเมาลิดของไทยมุสลิม งานสารทประจำปีของไทยพุทธ เป็นต้น ส่วนการเล่นพื้นเมืองแต่เดิมมีมะโย่ง สิละ ลิเกป่า แต่ปัจจุบันเหลืองเพียงรองแง็งและเพลงตันหยงเท่านั้น

สถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากลันตาเป็นเกาะจึงเน้นการท่องเที่ยวทางทะเลเป็นหลัก ธรรมชาติอันมีหาดทราย หาดหิน ปะการังใต้ทะงดงาม กลุ่มเกาะอันเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มเกาะรอก กลุ่มเกาะห้า กลุ่มเกาะไหง เป็นต้น

รู้จักอูรักลาโวยจ

ชาวเล เป็นชนเผ่าดั้งเดิม ใช้ชีวิตเร่รอนอยู่ตามเกาะแก่งชายทะเล ตั้งแต่ชายฝั่งมะละกามาเลเซียมาถึงไทยและพม่า มีหลายกลุ่ม เช่น มอเก็น มอเกล็น และอูรักลาโวยจ แต่เรียกรวมๆ กันว่า โอรังลาอุต แปลว่า คนทะเล ในประเทศไทยมีกลุ่มชาวเลอยู่แถบสตูล กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง

ชาวเลในจังหวัดกระบี่ เป็นกลุ่มอูรักลาโวยจ อยู่บริเวณบ้านศาลาด่าน บ่อแหน แหลมคอกวาง สังกาอู้ อำเภอเกาะลันตา และบริเวณเกาะจำ เกาะศรีบอยา อำเภอเหนือคลอง บ้านแหลมตง เกาะพีพี อำเภอเมืองกระบี่

เล่ากันว่าชาวเลในจังหวัดกระบี่นั้น อพยพมาจาก “ซูหนุงณีไร” (บริเวณไทรบุรีปัจจุบัน) เข้ามาแต่เมื่อใดไม่แน่ชัด แต่ในสมัยที่พวกพ่อค้าอาหรับ มลายู เดินทางมาค้าขายบริเวณนี้ ได้พบกลุ่มชาวเลที่นี่แล้วเละเรียกชนเผ่านี้รวมๆ ว่า โอรังลอนตา

ชาวเลเดิมใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ในเรือ อพยพโยกย้ายแหล่งทำกินไปตามฤดูกาล ภายหลังเมื่อขึ้นมาอยู่ บนบกชายฝั่งทะเลก็ยึดอาชีพหาปลาและทำการประมงเป็นหลัก มาจนปัจจุบัน

ชาวเลมีความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษและจิตวิญญาณที่เกี่ยวกับทะเล ภายหลังอาจมีการนับถือศาสนาอื่นๆ บ้าง ตามสภาพแวดล้อมท้องถิ่น แต่ก็ยังผสมผสานความเชื่อเดิมอยู่ ปรากฏในพิธีกรรมและประเพณีสำคัญ เช่น พิธีกรรมลอยเรือ ซึ่งกระทำในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑ ค่ำ เดือน ๖ และเดือน ๑๑ ทุกปี นอกจาก จะเป็นการบูชาบรรพบุรุษแล้ว ยังมีพิธีย่อยๆ ประกอบอีกหลายอย่าง เช่น พิธีสาดน้ำ พิธีทำไม้กันผี พิธีทำน้ำมนต์สะเดาะเคราะห์ เป็นต้น

ปฏิทินวัฒนธรรมชาวเล

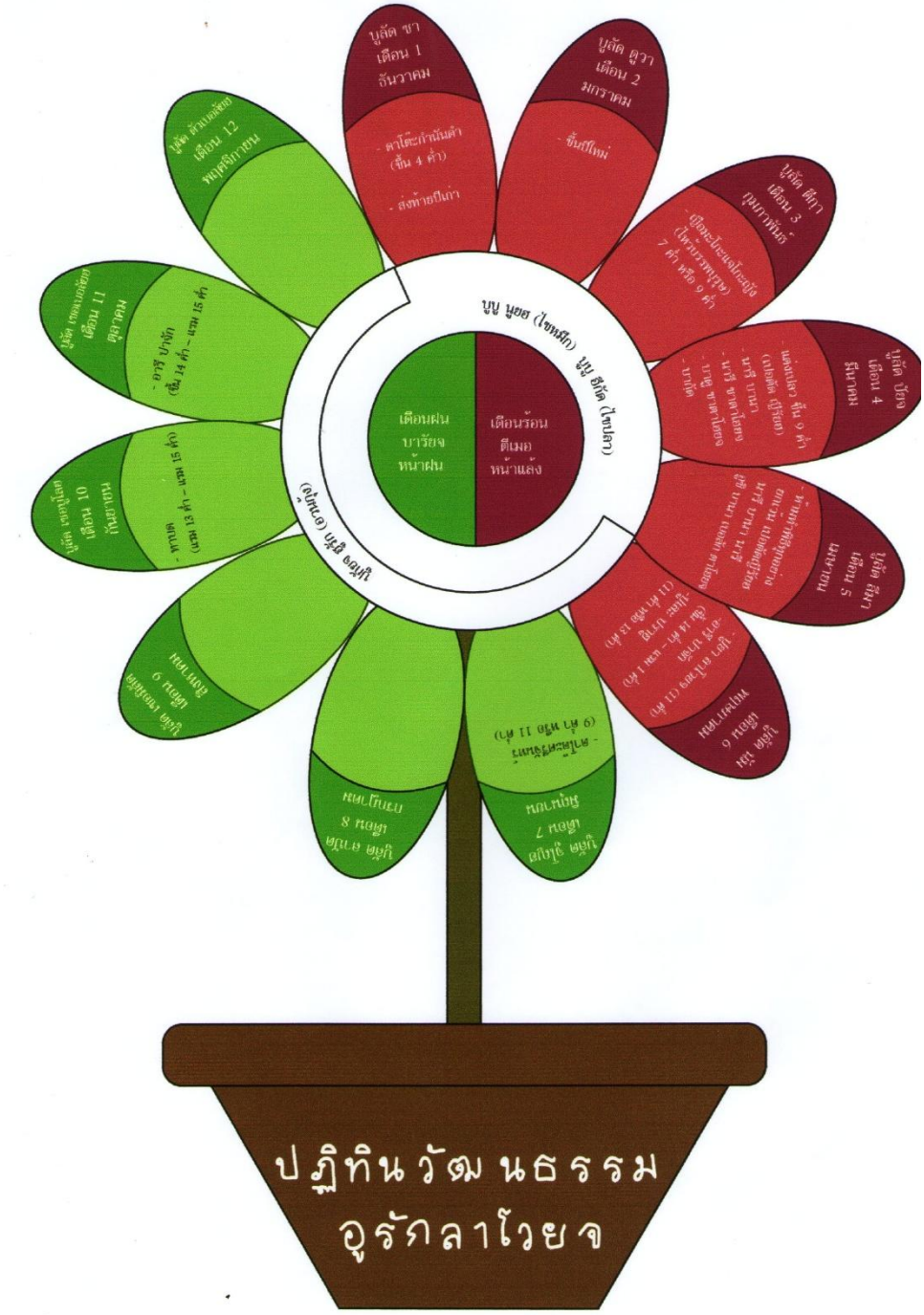

โครงการ “แนวทางในการศึกษาศักยภาพของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษา วัฒนธรรม
และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของชาวอูรักลาโวจย
บ้านสังกาอู้ ต.เกาะลันตาใหญ่ อ.เกาะลันตา จ.กระบี่”

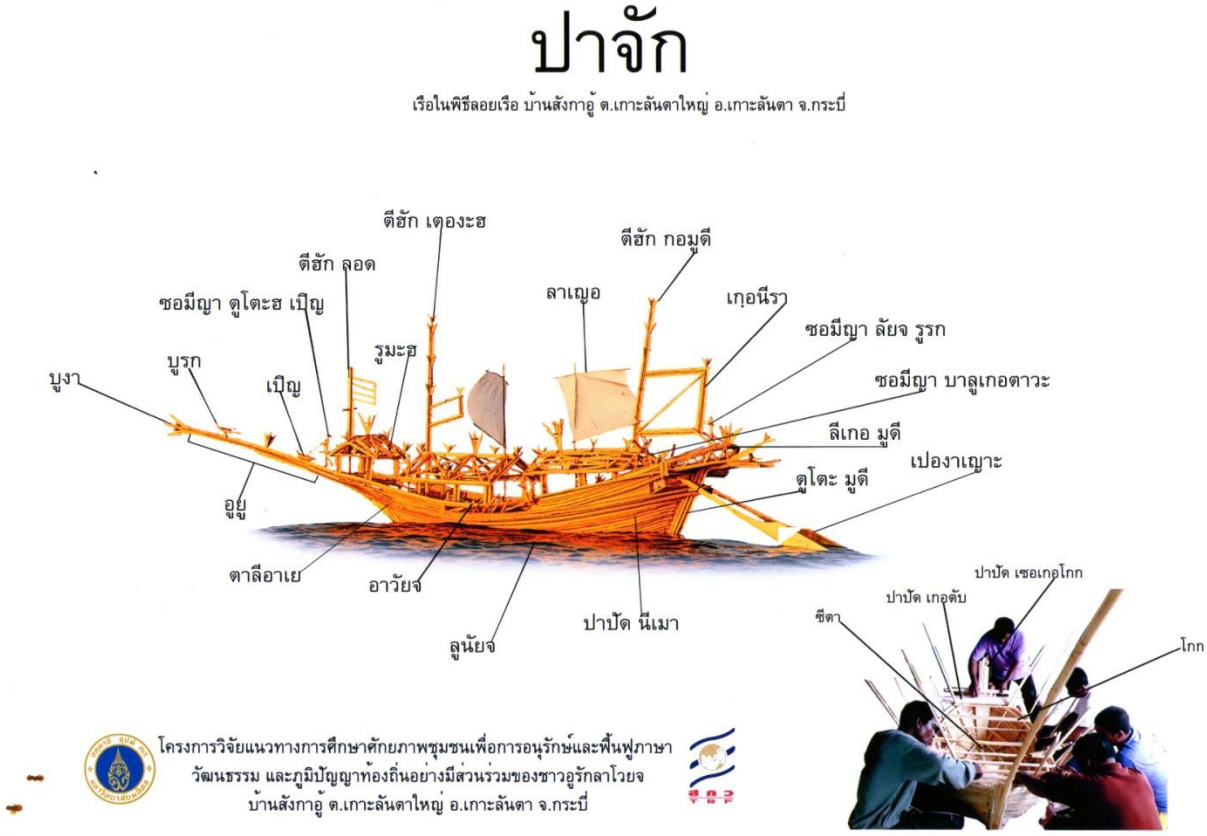

ภาษาชาวเล

ชาวเล ใช้ภาษามลายูและอินโดนีเซีย เพราะอยู่ในตระกูลภาษาเดียวกัน ในประเทศไทยใช้ภาษา ๒ กลุ่มใหญ่ๆ คือ ภาษาอูรักลาโวยจ และภาษามอเก็น ชาวเลเกาะลันตาจะใช้ภาษาอูรักลาโวยจ

<u>ตัวอย่างภาษาชาวเล</u>

พยัญชนะในภาษาอูรักลาโวยจ ประกอบด้วย พยัญชนะต้น ๒๒ ตัว, พยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) ๑๑ ตัว และสระ ๑๙ รูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. พยัญชนะต้น ๒๒ ตัว

พยัญชนะต้น	ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ก-	เกอตับ	ปู
กฺ-	กฺกฺ	ฟัน
ค-	คอด	ค้อน
ง-	งาจิ	กรรไกรหนีบหมาก
จ-	จีเจด	แหวน
ช-	เชอนึง	ลูกเนียง
ซ-	ซีโปยจ	หอย
ญ-	ญาเมาะ	ยุง
ด-	ดาโวยจ	ใบไม้
ต-	ตางัน	มือ
ท-	ทก	ถังน้ำ
น-	นูยฮ	ปลาหมึก
บ-	บาบี	หมู
ป-	ปราฮู	เรือ
พ-	พาเพะ	กิ๊บ (ติดผม)
ม-	มาทู	ผึ้ง
ย-	ยาโตก	หัวใจ
ร-	รากฺา	ตะกร้า
ล-	ลีปัด	ตะขาบ
ว-	วัยจ	วัด
อ-	อีกัด	ปลา
ฮ-	ฮูรัก	กุ้ง

๒. พยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) ๑๑ ตัว

พยัญชนะท้าย	ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
-ก	ฮูรัก	กุ้ง
-ง	ปีนัง	หมาก
-ด	เดียวด	ทุเรียน
-น	ตางัน	มือ
-บ	ฮาญับ	ไก่
-ม	เคอนัม	กระต่าย
-ย	ตูปัย	กระรอก
-ยจ	มูโลยจ	ปาก
-ยฮ	นูยฮ	ปลาหมึก
-ว	เมียว	แมว
-ฮ	รูมะฮ	บ้าน

๓. สระ ๑๙ รูป

รูปสระ	ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
_ะ	กฺาวะ	แมงมุม
_า	นากา	ขนุน
_ิ	อีติ	เป็ด
_ี	บาบี	หมู
_ุ	กามุง	มุ้ง
_ู	มาทู	ผึ้ง
เ_ะ	พาเพะ	กิ๊บ (ติดผม)
เ_	กาเม	มะพร้าว
แ_ะ	ตาแมะ	มีดอีโต้
แ_	แกฺรก	ตัวเงินตัวทอง
โ_ะ	ญาโตะ	เครื่องมือเจาะหอย
โ_	ราโมจย	เงาะ

รูปสระ	ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
เ_าะ	ญาเมาะ	ยุง
_อ	ตีกอ	กาน้ำ
เ_อ	เตอเลอ	ไข่
_ัวะ	ลัวะ	ช่องแคบ
_ัว	เบอนัว	โลก
เ_า	ลีเมา	มะนาว
เ_ีย	เมียว	แมว

การเขียนหมวดคำศัพท์ สามารถแบ่งออกเป็น ๗ หมวด ดังนี้

๑. หมวดอวัยวะในร่างกาย ๕๖ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กากี	เท้า
กฺกฺ	ฟัน
กูกู	เล็บ
เกอญิ	เหงือก
เคอแงบ	คิ้ว
ซารัก เตอเลอ	รังไข่ (เพศหญิง)
ซีกู	ข้อศอก
เซาะ	ปอด
ดากฺ	คาง
ดาดา	นม
เตอเกอตอย	ลูกกระเดือก
ตางัน	มือ
ตาปะ กากี	ฝ่าเท้า
ตีงา กานัน	หูขวา
ตีงา กีรี	หูซ้าย
ตูลัก	กระดูก
เตอเลอ	ไข่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ยารี ตูโญะ	นิ้วชี้
บากัก	หลัง
บาฮู	ไหล่
บียี เตอเลอ	เม็ดไข่ (อัณฑะ)
บูลู	ขน
บูลู เกอแงบ	ขนคิ้ว
บูลู มาตา	ขนตา
เบอเกฺาะ	คอ
โบะ	ผม
ปาตัยจ	ก้น
ปาลา	หัว
ปาลา ดาดา	หัวนม
ปีงัก	เอว
ปีปี	แก้ม
ปูซัยจ	สะดือ
เปอดัน	กี๋น
เปอดู	ดี

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
เปอฮา	ขาอ่อน
โปลยจ	ท้อง
โปลยจ เดอมิ	ลำไส้เล็ก
โปลยจ เบอเซอ	ลำไส้ใหญ่
มาตา	ตา
มีซัยฮ	หนวด
มูโลยจ	ปาก
ยาตก	หัวใจ
ยารี	นิ้ว
ยารี กากี	นิ้วเท้า
ยารี กีกิก	นิ้วก้อย

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ยี เตองะฮ / ยารี ฮาตู	นิ้วกลาง
ยารี เบอเซอ	นิ้วโป้ง
ยารี มาแนะฮ	นิ้วนาง
ลีดะฮ	ลิ้น
ลูโตยจ	หัวเข่า
เลองัน	แขน
เลอมะ ปาลา	มันสมอง
อูรัยจ	เส้นเอ็น
อูรัยจดาระฮ	เส้นเลือด
ฮาตี	ตับ
ฮีดก	จมูก

๒. หมวดเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน ๒๑ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กาเยด อีกัย ตูโตะ ปาฮู	ผ้าผูกหัวเรือ
เกอดัย	ตลาด
งาเญาะฮ	ไม้พาย
จาโตะ	เครื่องมือเจาะหอย
โจะบัด	ชุน, ซ่อม (แห)
ซาโวฮ	สมอเรือ
เซอตี	รถยนต์
ญาเวาะ	สวิงตักปลาก
ดักดัก	รถจักรยานยนต์
ตาลี	เชือก
บูบู	ไซ, ลอบดักปลา

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
บูบู นูยฮ	ไซหมึก
ปาฮู	เรือ
ปูกัยจ	อวน
มาตางาแญน	เบ็ด
ยาลา	แป
รากฺา	ตะกร้า
แระกฺีแระ	รถจักรยาน
อาเย บาตู	น้ำแข็ง
อีเยน ปาฮู	เครื่องเรือ
อูปัดงาแญน นูยฮ	เหยื่อตกปลาหมึก

๓. หมวดเครื่องใช้ในครัวเรือน ๓๖ คำได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กูแญะ	ขมิ้น
กฺลา	น้ำตาล
กฺารับ	เกลือ
งารอยจ	กระต่ายขูดมะพร้าว
จาลก	แก้วน้ำ
ซรัย	ตะไคร้
ซาตัด	กะทิ
ซูดู	ช้อน
เซอญือเลาะ	ครก
เซอโนะ	ทัพพี
ญาบ	จาน
ตาแมะ	อีโต้
ตีกอ	กาต้มน้ำร้อน
ตือปัยจ บาโซะ ยับ	(สถานที่) ที่ล้างจาน
ตูกู	เตาไฟ
ทก	ถังน้ำ, โอ่งน้ำ, กระเป๋า เสื้อ/กางเกง
บางา	หม้อ
บางา เบอซี	กระทะ

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
บาจัด	กะปิ
บาตู อาซะฮ	หินลับมีด
บาเตน	ขันน้ำ
บาวัก บูเตะฮ	กระเทียม
บาวัก มีระฮ	หอมแดง
ปาปัด	ไม้กระดาน, ไม้ปูพื้นบ้าน
ปารัก	มีดพร้า
ปาลาเบอซี	ที่ย่างปลา
ปีเซา	มีด
เปอญูอฮ	กระชอนกรองน้ำกะทิ
มาโกะ	ถ้วย
มีญะ รือนัก	น้ำมันทอด
รากฺา	ตะกร้า
ลาดา ฮีโดะ	พริกสด
ลาดา ฮีตับ	พริกไทยดำ
ลาดามาตี	พริกแห้ง
อาเยจูกา	น้ำปลา
ฮารัก	ถ่านไฟ

๔. หมวดธรรมชาติ ๓๙ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กอมมวง	ก้อนเมฆ
กาโบยจ	หมอก
จอ หรือ ตารบฺกญ	แหลมทะเล (ที่อยู่ระหว่างอ่าว/โซน/เกาะ

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กฺเตอ	ฟ้าร้อง, ฟ้าลั่น
ซียัก	กลางวัน
ตานะฮ	ดิน
เตอโละ	อ่าว

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
บาตู	หิน
บีตัก	ดาว
บูเกะ	ภูเขา
บูงา	ดอกไม้
บูติกบียก	พายุหมุน
บูลัด	ดวงจันทร์
เบอนาตัก	สัตว์
เบอแยะ	เย็น
ปาตัยจ	หาดทราย
ปูเลา	เกาะ
ปูฮดกายู	ต้นไม้
มาตาอารี	พระอาทิตย์
มาลับ	กลางคืน
รีติ	หยดฝน
รีโบยจ	พายุ
รูโปยจ	หญ้า

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ฮยัด เลอปัยจ	ฝนตกหนักๆ
ลาแงะ	ท้องฟ้า
ลูเปอ	ดินเลน
วี	หวาย
อาเกอ	เถาวัลย์
อาแงน	ลม
อาเย ปาเยา	น้ำกร่อย
อาเย มด	น้ำค้าง
อาเย มาเซด	น้ำเค็ม
อูมะ	คลื่น
ฮางัยจ	ร้อน
ฮาตูบาเยอ	สายรุ้ง
ฮูตัด	ป่าไม้
ฮูตัดบากา	ป่าชายเลน
ฮูยัด รีติ	ฝนตกปลอยๆ
ฮูยัด	ฝน

๕. หมวดพืช ผัก ผลไม้ ๒๓ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
กาจักจับปัยจ	ถั่วพู
กาจักตูโมะ	ถั่วงอก
กาจักปาญัก	ถั่วฝักยาว
กูแญะ	ขมิ้น
ซรัย	ตะไคร้
ดียัด	ทุเรียน
ตีมอนกายู	มะละกอ
ตีมอนนีกัย	แตงโม
เตอบู	อ้อย

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
นังนัยฮ	สับปะรด
บูวะฮมีญา	มะปราง
บูวะฮรามัย	มะไฟ
ปีซัก	กล้วย
ปูโจะกากก	ผักบุ้ง
เปอตัยจ	สะตอ
มาจัก	มะม่วง
ยามู	ฝรั่ง
ยามูอาเย	ชมพู่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ราโมยจ	เงาะ
ลาดา มาตี	พริกแห้ง
ลาดา ฮีโดะ	พริกสด

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
ลีเมา	ส้ม
ลูบะ	กะหล่ำปลี

๖. หมวดสัตว์บก / สัตว์ทะเล ๓๐ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
อีติ	เป็ด
ฮายับ	ไก่
กูดา	ม้า
ยาวะ	แลน / ตะกวด
ลีปัด	ตะขาบ
บาลัก	ตั๊กแตน
บูรก	นก
เคอนัม	กระต่าย
บรูตัด	เสือ
ตูปัย	กระรอก
บาบี	หมู
ละอูละ	ค้างคาวแม่ไก่
มาทู	ผึ้ง
แบะ	แพะ
ฮูรัก	กุ้ง

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
เกอตับ	ปู
นูยฮ	ปลาหมึก
อีกัด กฺราปู	ปลาเก๋า
อีกัด มามง	ปลามง
อีกัด เจะชอด	ปลาตะมะ
อีกัด ตาลัก	ปลาเสียด
อีกัด กากะ บาตัก	ปลากระพงใบไม้
อีกัด กากะ	ปลากระพง
ซีโปยจ ตีเตะ	หอยนางรม (ขนาดเล็ก)
ซีดปยจ ลูละ	หอยนมสาว
ซีโปยจ บีเบะ	หอยชักตีน
ซีโปยจ บูลูย	หอยตาชัย
ซีโปยจ กาบอก	หอยพง
ปารี	ปลากระเบน
กรา	ลิง

๗. หมวดคำกริยา / อาการ ๑๔ คำ ได้แก่

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
เกฺอละฮ	หัวเราะ
จูแบะ	หยิบ
ดูโดะ	นั่ง
ตีโนะ	นอน
นาแงะฮ	ร้องไห้
บารี	วิ่ง
เมอเลา	พูด

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
เปอกัก	จับ
มากัด	กิน
มานี	อาบน้ำ
มีรัยฮ	ฟัง
ยาลัด	เดิน
ลัยจ	มอง
อียัยจ	คิด

นอกจากการเขียนเป็นหมวดคำศัพท์แล้ว ยังมีการเขียนที่เป็นประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

ภาษาอูรักลาโวยจ	ภาษาไทย
มากัด นาซี ซามา บาบี เรอนัก กิน ข้าว กับ หมู ทอด	กินข้าวกับหมูทอด
ปี มานี อาแย มาเซด ไป อาบ/น้ำ น้ำ เค็ม/(ริมหาด) ทะเล	ไปอาบน้ำ/เล่นน้ำทะเลกัน
รูเมาะ กีตา อูมะ ตูโยฮ มาแระฮ ดะฮ พวกเรา คลื่น เจ็ด มา แล้ว/ด้วย	พวกเรา ! คลื่นเจ็ดลูก/เจ็ดชั้น (สึนามิ) มาแล้ว
กีตา รารี ญาแญะ บูเกะ เรา วิ่งหนี ขึ้น เขา	เราวิ่งหนีขึ้นเขา

การนับ

จำนวนนับภาษาอูรักลาโวยจ

21 มกราคม 2555

แผ่นที่ 1

1	ซา		เกอตับ ซา อีเกอ
2	ดูวา		นูยฮ ดูวา อีเกอ
3	ตีกา		มาทู ตีกา อีเกอ
4	ปัยจ		ปราฮู ปัยจ บัวฮ
5	ลีมา		ฮูรัก ลีมา อีเกอ
6	นัม	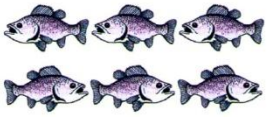	อีกัด นัม อีเกอ
7	จูโญฮ	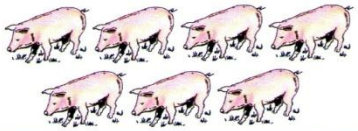	บาบี จูโญฮ อีเกอ
8	ลาปัด		ญาเมาะ ลาปัด อีเกอ
9	ซามีลัด		ลีปัด ซามีลัด อีเกอ
10	ซาปูโละฮ	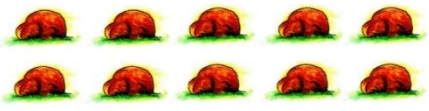	บาตู ซาปูโละฮ เกอตน

โครงการ “แนวทางในการศึกษาภาพของชุมชน เพื่อการและฟื้นฟูภาษาวัฒนธรรม
และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมของชาวอูรักลาโวจย
บ้านสังกาอู้ ต.เกาะลันตาใหญ่ อ.เกาะลันตา จ.กระบี่”

จำนวนนับภาษาอูรักลาโวยจ

21 มกราคม 2555

แผ่นที่ 2

11	ซาเบอลัยจ	บูรก ซาเบอลัยจ อีเกอ
12	ดูวาเบอลัยจ	เตอเลอ ดูวาเบอลัยจ บียี
13	ตีกฺาเบอลัยจ	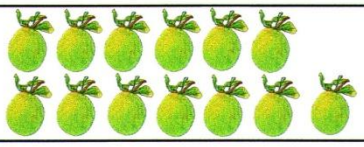 นากา ตีกฺาเบอลัยจ บียี
14	ปัยจเบอลัยจ	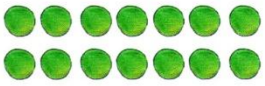 ลีเมา ปัยจเบอลัยจ บียี
15	ลีมาเบอลัยจ	กาเม ลีมาเบอลัยจ บียี
16	นัมเบอลัยจ	เดียด นัมเบอลัยจ บียี
17	จูโญฮเบอลัยจ	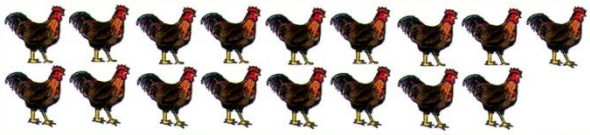 ฮาญับ จูโญฮเบอลัยจ อีเกอ
18	ลาปัดเบอลัยจ	เคอนัม ลาปัดเบอลัยจ อีเกอ
19	ซามีลัดเบอลัยจ	ราโมยจ ซามีลัดเบอลัยจ บียี
20	ดูวา	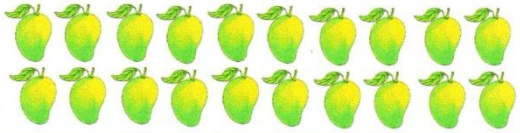 นูยฮ ดูวา อีเกอ

นิทานชาวเล

๑. ปาโนะ ฮามา กูรา (กระจง กับ เต่าดอน)

ลามา มาแระด่ะ อาดา ปาโนะ ฮามา กูรา. ยาดี กฺ กูญา ดูโดะ มียา มากัด เดะ ฮุมา เดะ นี ตะลามา. ดูโดะ มาแระฮ ซาอารี ซอมีญา เดะบวยจ ฮูมา กุญา จูโจะฮ ฮูมา ฮาบิฮ. กะกฺเตอ ปา โนะ ญา เมอเบา ฮามา กูรา จะ “กูรา เกา เต็ด รารี” กูรา เมอเลา ปาเระ จะ “เต็ด นามา กู อาดา มู บก เดะ บากะ อาปี บวยจ กู เต็ด เบอเละ” ปาโนะ ญา เมอเลา ปี ปาเระ จะ “บีเญอเลอ เกาะ อาปี นอ บูกัด อาเย กะ มาตี กู เต็ด แมะ ลัยจ บาดัด เกา”

กะกฺเตอ ปาโนะ ญาลัด ปี กือละ ปี เต็ด ลามา อาปี มาแระ รอยจ เดะ กูรา. กะกฺเตอ ปา โนะ อาเละ บากัก แมะ ลัยจ. กูรา เกอนา อาปี ฮางอยจ ยาดี ฮาบู ดะ. กะกีเตอ ปาโนะ กื อละ ปี กะกฺเตอ. ญา เมอเลา จะ “ตีมะฮ เบอเละฮเลอ เดะ ญา เต็ด ฮางอยจ” ฮาฮ่า!

เรื่องโดย ศันสนีย์ ทะเลลึก

ความหมาย

นานมาแล้วมีกระจงกับเต่าภูเขาเป็นเพื่อนกันอยู่หากินที่ไร่ตั้งนานแล้ว อยู่มาวันหนึ่งคนที่ ทำไร่เขาเผาไร่หมด ดังนั้นกระจงจึงพูดกับเต่าว่า “เต่าทำไมถึงไม่วิ่ง” เต่าพูดกลับไปว่า “ไม่เป็นไร ฉันมีหลังคาที่หลังไฟทำอะไรฉันไม่ได้หรอก” กระจงพูดกลับไปว่า “ช่างมันเถอะ ไฟนะ ไม่ใช่น้ำ ถ้าตายไปฉันจะไม่มาดูเธอนะ”

ดังนั้นกระจงจึงเดินไป หัวเราะไป ไม่นานไฟก็ลุกลามมาถึงตัวเต่า กระจงหันหลังกลับมาดู พบว่า เต่าถูกไฟไหม้เป็นขี้เถ้าแล้ว แล้วกระจงก็เดินหัวเราะ พร้อมกับพูดว่า “สังกะสีเท่านั้นที่ไม่ ไหม้ ฮาฮ่า!”

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๒. ปารี กาซี (ปลากระเบนยักษ์)

ลามาดะ อาดา อูรักลาโวยจ เซอรูมะฮ ปี บาโวยจ. ปี งาแญน บือเละฮ อีกัด ดูวา รากฺา. กูญา ลาเปอ นาซี. กูญา ลัยจ กฺารี บูเฮอ เดะ เตองะฮ อารอก. กูญา ซีงะฮ บวยจ นาซี. กูญา รูโมด อาปี เต็ดดัด นะ ตืองะ นาซี. กุญา บราซา ซูปา ตานะฮ เบอกฺายะ. กูญา ราวี ญาแญะ ปราฮู. กูญา เกอและฮ ปี ลัยจ บูเฮอ ซีงี ญา ยาดี ปารี กฺาซี.

เรื่องโดย เตือนใจ คบคน

ความหมาย

นานมาแล้วมีชาวเลบ้านเหนือไปตกเบ็ด ตกเบ็ดได้ปลาสองตะกร้า พวกเขาหิวข้าว พวกเขามองเห็นสันดอนที่กลางทะเลลึก พวกเขาจอดเรือทำกับข้าว ก่อไฟ ยังไม่ทันจะหุงข้า พวกเขารู้สึกเหมือนแผ่นดินไหว พวกเขาวิ่งหนีขึ้นเรือ พวกเขาหันกลับไปมองที่สันดอนอีกครั้ง ปรากฏว่ามันเป็นปลากระเบนยักษ์

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๓. <u>ซูปะ เกอะเดอมัน (คำสาเกอเดอมัย)</u>

เกอเดอมัย บามา บาญะ ตาโฮด. แจ กู ญาเระ จะ ลูเมาะฮลาโวยจ ฮายะ ซาเบะ นามา. แจ ตาญา กู กู เฮย เต็ด ตาฮู. แจ กู ญาเระ จะ ฮายะ เกอนา นามา เกอนา ปอเญอกฺัด. ซาเบะ เกอเดอมัย ซูโระ เปอโดะ กากี นะ เกอเดอมัย ปี อาตัย กะ ดัยตัด. ลูเมาะฮลาโวยจ เต็ด เปอโดะ ลีนา นะ ตูโฮะ ปารี. ฮาตาอานู ปราฮู นะ จีนา มาเระ เกอเดอมัย ซูโระ จีนา ปี อาตัย. จีนา ปี อาตัย เกอเดอมัย. เกอเดอมัย ญาซูปะ จะ บรี ลูเมาะฮ ลาโวยจ ฮายะ. มีญา ปากฺ มากัด ปากฺ มีญา พะญา มากัด พะญา. อูรัก จีนา ราเญด บรี จีนา กายา.

เรื่องโดย สมจิตร ทะเลลึก

<u>ความหมาย</u>

นานมาแล้ว ตาฉันบอกว่า พวกทะเล (พวกเรา) จนเพราะอะไร ตาถามฉัน ฉันตอบไม่รู้ ตาฉันบอกว่าจนเพราะว่าเกียจคร้าน เพราะว่าเทพเจ้าเกอเดอมัยใช้รถบรรทุก บรรทุกของเทพเจ้าเกอเดอมัยไปส่งที่เกาะตรงข้าม พวกเราไม่บรรทุกให้ มัยแต่ไปแทงปลากระเบน เมื่อเรือของคนจีนผ่านมา เทพเจ้าเกอเดอมัยสั่งให้คนจีนไปส่ง คนจีนยอมไปส่งให้ เทพเจ้าเกอเดอมัยจึงสาปว่า ให้พวกทะเล (พวกเรา) ยากจน หาเช้ากินค่ำ หาค่ำกินค่ำ คนจีนขยัน ให้คนจีนร่ำรวย

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๔. ปือเลา ซาตัก (เกาะลันตา)

สังกาอู้ ยาดี รูมะฮ ซาเดะ ปือเลาซาตัก. ซือมียา บาญะ ยาดี อูรักบาโวยจ. ซือมียา เดะอะนี กือยา ลาโวยจ บาญะ. ซือมียา บาญะ เปอจาญา ฮาตู. กะกีเตอ อาดา ปาจัก บูลัด นัม ยางัน บูลัด เซ อเบอลัยฮ. อาดา รูเงก ฮามา บานา ยางัน รำมง.

เรื่องโดยทวีชัย ทะเลลึก

ความหมาย

สังกาอู้เป็นหมู่บ้านหนึ่งในเกาะลันตา คนส่วนมากเป็นชาวเล คนที่นี่ทำงานทะเลมาก คนส่วนมากเชื่อเรื่องผี ดังนี้จึงมีพิธีลอยเรือในเดือนหก และเดือนสิบเอ็ด มีร็องแง็ง รำมะนา และรำวง

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๕. <u>อูมะฮ จูโญฮ (คลื่นเจ็ด (ลูก))</u>

กามี ปากฺ ฮีตู ปัยจ บานะ อาดา ปะ นานะ ลากี กฺ เตอกู กามี เตองะฮ มากัด นาซี. เดองอ ตา โปะ บางา อีเงา กู เมอเลา จะ วัยจ นามา ญาอีเงาะ. ปะ ญา เซองะ กามี มากัด นาซี ซูดะฮ. ปะ กู ปี เยอเงาะ ซาญรูยจ. อาเย กริก ยาโวะ ลาโวยจ. เต็ด เกอตะ เมอเลา อูมะฮ มาเระ จับปัยจ ปะ กู บารี ปี กะลูวอ. เกอแปว ซูโระ บาวา โกะ นานะ รารี อูมะฮ จูโญฮ มาเระดะ. โกะ เซอมีญา ปาคัยจ รารี ญาแญะ บูเกะ รารี ซาละ เกอนา ตานา ญาเซองะ. โกะ กีลากี ปาคัยจ ตูรด มาเระ ลีฮัยจ นามา เบอนา ซา ฮาลิฮ ปราฮู รูมะฮ ฮาบิฮ ซีปาลี โกะบารัก.

เรื่องโดย จันทราพันธ์ ทะเลลึก

<u>ความหมาย</u>

เช้าวันนั้นพวกเราสี่คน มีพ่อ ลูก สามี ตัวฉัน พวกเรากำลังกินข้าว ได้ยินฝาหม้อสั่น ฉันพูดว่าทำไมถึงสั่น พวกนั่งกินข้าวกับพวกเราเสร็จแล้ว พ่อฉันมองดูที่ทะเล สักครู่น้ำในทะเลแห้งไกลมาก ยังไม่ทันได้พูด คลื่นมาเร็วมาก พ่อฉันวิ่งไปข้างนอก ตะโกนให้พาพวกเด็กๆ หนี คลื่นยักษ์มาแล้ว พวกขาวบ้านพร้อมหนีขึ้นภูเขา หนีผิด หนีถูก พอคลื่นสงบ พวกผู้ชายลงมาดูว่ามีอะไรเสียหายบ้าง ปรากฏว่าของทั้งหมดทั้งเรือทั้งบ้านพังทลายหมด

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๖. <u>อูมะฮ บือเซอ</u>

อารี อีตู ปี มูกัยจ ลากี บีนี ฮอย ฮูรัก กามี บาลิ รูมะฮ. ซอยูรูย กู ดูโดะ เดะ ปาเตอ เมอเลา จะ กีตา บวยจ นามา อาเย มาเซด กริก บาญะ. กีตา ปาคัย ลีฮัยโซะ ปูเลาปีโยะ การี ฮีตับ ลาลู อีซี อูมะฮ บือเซอ. กีตา กัย รารี ญาแญะ บูเกะ ฮอย ซาปา ญาดี นามา ซา ปราฮู รูมะฮ ยางัน บา รักกือยา. อารีนอกซา อาดา ซามียา แมะ ตูลก ปรี บารัก มากัด ยางัน บารักซูโระ. รายา ปรี บารัก ตู เฮอ มูเยอเลอ เบอเละฮ มากัด.

<u>ความหมาย</u>

วันนี้ไปออกอวน สามี ภรรยา หากุ้งไม่ได้พวกเราจึงกลับ สักครู่ฉันนั่งที่นอกชาน พูดว่าทำไมน้ำทะเลถึงแห้งมาก พวกเราไปดูที่เกาะหม้อ เห็นเป็นสีดำไปหมด มันคือคลื่นใหญ่ พวกเราพร้อมกันวิ่งหนีขึ้นเขา ไม่มีใครเป็นอะไร แต่เรือ บ้าน และเครื่องมือหากินพังหมด อีกวันหนึ่งมีคนมาช่วยเอาของกินและของใช้มาให้ พระเจ้าอยู่ให้ของแห้ง ดีนะที่ได้กิน

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

๗. <u>อารี บาญี นาคู</u>

ลามา มาแระ วะตู มาลับ กู เตอเบะ ลาโวยจ ปี นูนา อีกัด เบอเละ อีกัด บาญะ. ญี เตอ บาลี รูมะฮ. ญีเตอ นะ บาวา อีกัด ปี ยวน เดะ แพ. ญีเตอ อาดา ปาซัน เต็ด อียัย อีตู อีเกอ อีเยน ปาตะฮ. กฺเตอ อาเย มาโซะ ปราฮู เปอโนะ ปราฮู เต็ด ลามา ปราฮู ตาลับ. ตาปี จะ บายิ ปราฮู ตาลับ ดาปิก ปาตัย. ปาญี เด กู เต็ด นาดี นามา. อีกัด กู เต็ด เลอเงะ. กู บายี ฮาตี. ตะ อารี ตู รอยฮ อารี นี บวยจ บี กู ตาฮู จะ นะ บวยจ ญาวา บี บาญี ญาแญะ.

เรื่องโดยประถม ทะเลลึก

เขียนโดย ศันสนีย์ ทะเลลึก

<u>ความหมาย</u>

นานมาแล้ว ตอนกลางคืนฉันออกทะเล ไปตกเบ็ดได้ปลามาก แล้วกลับบ้านจะนำปลาไปขายที่แพ แล้วก็มีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดคือ หางเรือหัก น้ำเข้าเรือจนเต็มเรือ ไม่นานเรือก็จม แต่ว่าดีที่เรือใกล้ถึงฝั่ง ดีที่ฉันไม่เป็นอะไร ปลาฉันไม่หาย ฉันดีใจ จากวันนั้นถึงวันนี้ทำให้ฉันรู้ว่า ฉันจะทำให้ชีวิตดีขึ้น

ออกแบบจัดวางภาพประกอบเนื้อเรื่องตามความเหมาะสม

****

เอกสารอ้างอิง